

MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
prof. Małgorzata Omilanowska

Warszawa, dnia 1 kwietnia 2015 r.

BAK-092-264/15
BAK/25/15

Pani
Joanna Niewiadomska-Kocik
Dyrektor
Centrum Edukacji Nauczycieli
Szkół Artystycznych

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku *o kontroli w administracji rządowej*¹ w terminie od 15 grudnia 2014 r. do 27 stycznia 2015 r. przeprowadzono kontrolę w Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych, zwanym dalej Centrum lub CENSA.

Kontrola obejmowała działalność statutową w okresie od 1.09.2013 r. do 31.08.2014 r. oraz gospodarkę finansową jednostki w okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2014 r.

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały na podstawie upoważnienia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego nr 19/2014 z dnia 5 grudnia 2014 r. przez zespół kontrolny w składzie:

- Iwona Wójcik - główny specjalista Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Klaudia Ozga – główny specjalista Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Eugeniusz Buda – główny wizytator w Centrum Edukacji Artystycznej.

w siedzibie CENSA, ul. Nowy Świat 27, 00-029 Warszawa.

Zgodnie z art. 47 w zw. z art. 46 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Działalność Centrum w kontrolowanym zakresie należy ocenić pozytywnie z zastrzeżeniami.

Centrum jest publiczną placówką dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół artystycznych działającą w szczególności na podstawie:

- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty²
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli³

¹ (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092)

² (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

- Statutu wprowadzonego Zarządzeniem nr 19 Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 lipca 2007 r., zmienionego Zarządzeniem nr 6 Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 marca 2010 r. oraz Zarządzeniem z dnia 1 lipca 2013 r.⁴

Centrum prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w przepisach dla jednostek budżetowych.

W badanym okresie na stanowisku Dyrektora zatrudnieni byli:

- Pani Małgorzata Rosińska-Kocon (do dnia 28 stycznia 2014 r.),
- Pani Joanna Niewiadomska-Kocik (od dnia 22 września 2014 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych).

W okresie od dnia 26 lutego 2014 r. do dnia 21 września 2014 r. obowiązki Dyrektora pełnił Pan Grzegorz Kos.

Na stanowisku Wicedyrektora zatrudnieni byli:

- Pan Mariusz Tokarski – od dnia 1 maja 2013 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych przebywa na urlopie bezpłatnym na czas zatrudnienia na stanowisku zastępcy Dyrektora Departamentu Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Pani Barbara Sas-Topomicka – od dnia 1 maja 2013 r. do dnia 31 października 2013 r.,⁵
- Pan Grzegorz Kos – od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 25 lutego 2014 r.,
- Pani Agnieszka Hejduk-Domańska – od dnia 1 maja 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2014 r.

W okresie objętym kontrolą Głównymi Księgowy Centrum były:

- Pani Iwona Śledzińska – od dnia 14 stycznia 2013 r.⁶ do dnia 14 kwietnia 2013 r.,
- Pani Jolanta Błaszczczyńska od dnia 15 kwietnia 2013 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

A. Działalność statutowa w okresie od 1.09.2013 r. do 31.08.2014 r.

1) Zakres i stopień realizacji zadań placówki ustalonych w planie pracy placówki na rok szkolny 2013/2014

Plan pracy placówki opracowany na rok 2013/2014 przez wicedyrektora CENSA Panią Barbarę Sas - Topolnicką został przekazany do zatwierdzenia dyrektorowi Departamentu Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej MKiDN, zwanego dalej DEK, w dniu 15 lipca 2013 r. W piśmie z dnia 24 lipca 2013 r.⁷, DEK poinformował CENSA o zatwierdzeniu, bez uwag, przedłożonego planu. W zakresie realizacji obowiązkowych zadań CENSA, dla której organem prowadzącym jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w planie pracy placówki na rok 2013/2014 ujęto zadania statutowe, które zostały określone w § 4 ust. 1 statutu placówki.

Do okazanego planu pracy na rok 2013/2014 nie zostały dołączone załączniki⁸, tj. wykaz stacjonarnych form doskonalenia i kształcenia planowanych do realizacji w roku szkolnym 2013/2014 oraz wykaz tematów kursów e-learningowych i „szkoleń na życzenie”.

Brak wymienionych załączników nie pozwala na weryfikację informacji zawartych w sprawozdaniach opracowanych przez pracowników i współpracowników CENSA o zrealizowanych formach doskonalenia i kształcenia nauczycieli, a mianowicie czy wykaz zrealizowanych zadań jest zgodny z zadaniami zaplanowanymi.

Pełniący obowiązki dyrektora CENSA (w okresie: od 26.02 - 21.09.2014 r.) Pan Grzegorz Kos nie przedstawił MKiDN w terminie do dnia 30 września 2014 r. sprawozdania z wykonania planu pracy placówki za rok szkolny

³ (Dz. U. nr 200, poz. 1537 z późn. zm.) oraz (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1041 z późn. zm.)

⁴ Dz. Urz. MKiDN z dnia 16 lipca 2013 r., poz. 26

⁵ od 1 listopada 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. stanowisko Wicedyrektora nie było obsadzone

⁶ w okresie od 1 do 13 stycznia 2013 r. stanowisko Głównego Księgowego nie było obsadzone

⁷ l.dz. DEK/4039/13/MSZ

⁸ pismo wicedyrektora CENSA do DSAiEK z dnia 15 lipca 2013 r.

2013/2014. Stanowi to naruszenie wymogu § 21 ust. 4 rozporządzenia MEN z dnia 19 listopada 2009r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli⁹. W dokumentacji szkolnej nie stwierdzono istnienia powyższego dokumentu, co zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem z dnia 14 stycznia 2015 r. Pani Joanna Niewiadomska - Kocik Dyrektor Centrum.

Rzeczywistą realizację zaplanowanych zadań Centrum na rok 2013/2014 można stwierdzić jedynie na podstawie sprawozdań pracowników placówki z przeprowadzonych w okresie: 1.09.2013 r. - 31.08.2014 r. w CENSA form doskonalenia i doształcania oraz kursów kwalifikacyjnych, opracowanych przez pracowników na życzenie Pani Dyrektor Joanny Niewiadomskiej-Kocik¹⁰. Zgodnie z przepisami, w dniu 31 lipca 2014 r. Dyrektor Grzegorz Kos przekazał pisemnie plan pracy CENSA opracowany na rok 2014/2015 do zatwierdzenia Dyrektorowi Departamentu Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej w MKiDN w dniu 15 lipca 2013 r. W piśmie z dnia 29 sierpnia 2013 r.¹¹, wicedyrektor DEK Pan Mariusz Tokarski poinformował dyrektora CENSA o zaakceptowaniu przez Dyrektora DEK w MKiDN w dniu 31 lipca 2014 r. przedłożonego planu bez uwag.

Do okazanego planu pracy na rok 2013/2014 zostały dołączone załączniki, które zostały wymienione w piśmie przewodnim.¹²

2) Realizacja zadań CENSA określonych w § 4 ust. 1 statutu

Bez większych zastrzeżeń realizowane są w CENSA zadania określone w § 4 ust. 1 pkt 1-10 statutu. W CENSA opracowano programy oraz materiały edukacyjne dla wszystkich szkoleń i kursów kwalifikacyjnych przewidzianych do realizacji od 1 września 2013 do 31 sierpnia 2014 r. Programy te były opublikowane w Informatorze o formach doskonalenia i doształcania na rok 2013/2014 oraz na stronie internetowej CENSA. W roku 2013/2014 przygotowano następujące publikacje:

- publikację na konferencję „Nowoczesne przywództwo - inspiracje”
- „Poradnik dla rodziców uczniów rozpoczynających naukę w szkołach muzycznych” - autorzy: Jarosław Mirkiewicz i Piotr Dylewski
- Informator CENSA na rok szkolny 2014/2015 oraz Terminarz CENSA na rok szkolny 2014/2015.

W wydawanych przez CENSA Poradnikach Kieszonkowych CENSA oraz na stronie internetowej placówki zostały opublikowane wybrane materiały szkoleniowe z przeprowadzonych w latach 2013 - 2014 szkoleń, w tym w szczególności szkoleń powiązanych z problematyką wprowadzanych zmian w szkołach artystycznych (np. „Sześciolatek w szkole muzycznej”, „Jak realizować ramowe plany nauczania w szkołach muzycznych I i II st.”, „Prawo autorskie dla nauczycieli szkół artystycznych”). Na podstawie dokumentu pt. „Informacja o formach doskonalenia i doształcania CENSA za okres od 01.09.2013 r. do 31.08.2014 r.” stwierdza się przeprowadzenie w CENSA w wymienionym okresie sprawozdawczym następujących form doskonalenia i doształcania:

- szkoleń stacjonarnych jedno i wielodniowych, w tym szkoleń „na życzenie” - 147 szkoleń (w tym szkoleń „na życzenie” - 41), liczba uczestników - 4651 (w tym uczestników szkoleń na życzenie - 1341), liczba wydanych zaświadczeń - 4085 (w tym zaświadczeń szkoleń na „życzenie” - 1146)
- szkoleń e-learningowych - 32 szkolenia, liczba uczestników - 759, liczba wydanych zaświadczeń - 555
- szkoleń indywidualnych (coaching i tutoring dla kadry zarządzającej w szkołach) - 74 szkolenia, liczba uczestników - 83, liczba wydanych zaświadczeń - 82.

W ramach form doskonalenia i doształcania w okresie od 01.09.2013 r. do 31.08.2014 r. przeprowadzono ogółem 253 szkolenia, w których uczestniczyło 5493 nauczycieli. Wydano 4722 zaświadczeń o ukończeniu formy doskonalenia. Przeprowadzono 2 kursy kwalifikacyjne (zarządzanie oświatą i kurs pedagogiczny), które ukończyło 57 nauczycieli. Nauczyciele ci otrzymali świadectwa ukończenia kursów potwierdzające uzyskanie kwalifikacji.

⁹ (Dz. U. z 2009 r. Nr 200, poz. 1537 z późn. zm., w tym ze zmianą z dnia 30 października 2012 r. w Dz. U. z 2012 r. poz. 1196)

¹⁰ oświadczenie Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 14 stycznia 2015 r.

¹¹ l.dz. DEK/3157/14

¹² pismo dyrektora CENSA do DEK MKiDN z dnia 31 lipca 2014 r.

W ramach doskonalenia zawodowego dyrektorów przeprowadzono kolejną edycję kursu zarządzania oświatą dla kandydatów na dyrektorów szkół artystycznych, kontynuowano szkolenia indywidualne z zakresu coachingu oraz zainicjowano indywidualny tutoring.

Zadanie doskonalenia zawodowego nauczycieli - doradców metodycznych jest zadaniem nowym. MKiDN po raz pierwszy powierzył nauczycielom szkół artystycznych zadania doradcy metodycznego 1 stycznia 2014 r. na okres do 31 grudnia 2016 r. W dniach 12 - 17 listopada 2013 r. zostało przeprowadzone szkolenie dla kandydatów na doradców. W okresie od 22.01.2014 r. do 05.06. 2014 r. przeprowadzono w CENSA 7 szkoleń w ramach doskonalenia doradców metodycznych

W ramach współpracy z DEK został opracowany na użytek wewnętrzny w CENSA projekt dokumentu pt. „Koncepcja doradztwa metodycznego CENSA”, który między innymi zawiera procedury dotyczące wspierania i doskonalenia doradców metodycznych. Prace nad omawianym dokumentem aktualnie trwają. Kontrolującym okazano wersję z dnia 1 grudnia 2014 r., podpisaną przez Dyrektora Centrum Panią Joannę Niewiadomską – Kocik. W celu organizowania różnorodnych form współpracy i wymiany doświadczeń przeprowadzono działania zindywidualizowanego wsparcia szkoleniowego dla 17 szkół muzycznych I st. i 8 szkół muzycznych II st., w których realizowany jest pilotaż (wyprzedzające praktyczne sprawdzenie założeń planowanej reformy szkolnictwa artystycznego) w formie: szkoleń, warsztatów, wizyt studyjnych. Przesłane przez szkoły przykłady dobrych praktyk lub wypracowane podczas warsztatów materiały zostały nagrane na płytach DVD i udostępnione wszystkim dyrektorom szkół pilotażowych.

W ramach wspierania inicjatyw nauczycieli oraz wspomaganie samokształcenia i doskonalenia zawodowego przekazywano na stronie internetowej CENSA informacje, których celem jest wspieranie nauczycieli i kadry kierowniczej szkół artystycznych: e - prawo, e - publikacje, e - nuty. W ramach kontynuacji zrealizowano 31 szkoleń e-learningowych (w planie pracy przewidziano 18 szkoleń).

Na podstawie zanalizowanych treści i wyników przeprowadzonych badań ankietowych oraz innych form zbierania potrzeb i oczekiwań od uczestników szkoleń stwierdzono, że w roku 2013/2014 były podejmowane w CENSA działania w celu uzyskania informacji zwrotnej od uczestników szkoleń o jakości prezentowanej oferty szkoleń oraz o ich oczekiwaniach w zakresie wprowadzania nowych form i tematów szkoleń. W dokumentacji działalności CENSA w roku szkolnym 2013/2014 nie znajduje się potwierdzenia, że były przeprowadzone wewnętrzne badania, analizy i ustalone diagnozy dotyczące celowości i skuteczności podejmowanych działań oraz poszukiwań nowych form i sposobów diagnozowania potrzeb szkoleniowych w celu uzyskania w pełni wiarygodnej, rzetelnej opinii i oceny proponowanej oferty szkoleniowej.

W ramach opracowywania we współpracy z MKiDN priorytetów doskonalenia zawodowego na rok 2013/2014 przyjęto następujące priorytety:

- realizacja indywidualnego wsparcia szkoleniowego dla 17 szkół muzycznych I st. i 8 szkół muzycznych II st., w których realizowany jest pilotaż
- wspieranie wdrażania zmian w szkołach artystycznych
- wspieranie nauczycieli w planowaniu procesu kształcenia uczniów 5 i 6 - letnich

W zakresie współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi kontynuowano utrzymywanie kontaktów z przedstawicielami uczelni artystycznych (Uniwersytet Muzyczny im. F. Chopina w Warszawie i Akademia Sztuk Pięknych w Poznaniu), specjalizującymi się w zakresie przygotowania pedagogicznego nauczycieli. We współpracy z uczelniami został przygotowany kurs pedagogiczny, przeprowadzony w CENSA w miesiącach czerwiec - sierpień 2014 r.

W ramach współdziałania CENSA z Akademią Muzyczną we Wrocławiu w realizacji Festiwalu Wyobraźni Muzycznej mYear w dniach 7- 9.03.2014 r. - przeprowadzono 2 szkolenia pt. „Kształcenie słuchu i wyobraźni muzycznej - w poszukiwaniu dobrych praktyk - autorskie pomysły metodyczne”.

W ramach współpracy z DEK w MKiDN, z Centrum Edukacji Artystycznej oraz z wizytatorami regionalnymi CEA - przeprowadzono 9 szkoleń „na życzenie”, na które zapotrzebowanie w zakresie tematyki oraz terminu szkolenia zgłosili wizytatorzy regionalni CEA.

Na podstawie analizy sprawozdania ze szkolenia 8s/13/14 dla kandydatów na ekspertów MEN ds. awansu zawodowego nauczycieli (dokument bez daty opracowania i bez podpisu) stwierdza się prawidłowość przeprowadzenia w roku 2013 w CENSA kursu dla kandydatów na ekspertów komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych awansu zawodowego nauczycieli.

Do egzaminu przystąpiło 31 osób, wszystkie osoby egzamin zdaly i uzyskały zaświadczenia o ukończeniu kursu.

3) Prawidłowość przeprowadzenia za zgodą MKiDN kursów kwalifikacyjnych dla nauczycieli szkół artystycznych.

Na podstawie analizy sprawozdania z dnia 20 maja 2014 r. Dyrektora CENSA dla DEK w MKiDN stwierdza się prawidłowość przeprowadzenia w 2014 r. w CENSA za zgodą Dyrektora DEK kursu kwalifikacyjnego z zakresu zarządzania oświatą. W kursie uczestniczyło 29 nauczycieli zatrudnionych w 26 szkołach. Wszyscy nauczyciele kurs ukończyli i uzyskali świadectwa ukończenia kursu.

Ze sprawozdania z dnia 22 września 2014 r. Dyrektora CENSA dla DEK w MKiDN stwierdza się prawidłowość przeprowadzenia w 2014 r. w CENSA za zgodą dyrektora DEK kursu pedagogicznego dla czynnych zawodowo nauczycieli. W kursie uczestniczyło 28 nauczycieli zatrudnionych w 22 szkołach. Wszyscy nauczyciele ukończyli kurs i uzyskali świadectwa ukończenia kursu.

4) Przewodzenie w CENSA nadzoru pedagogicznego

W roku szkolnym 2013/2014 nie prowadzono w CENSA nadzoru pedagogicznego. Nie został opracowany plan nadzoru pedagogicznego w CENSA, a także sprawozdanie z realizacji planu nadzoru za rok 2013/2014, co stanowi naruszenie przepisów § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009r. w sprawie nadzoru pedagogicznego¹³. W dokumentacji placówki brak jest potwierdzenia, że p.o. Dyrektora placówki Pan Grzegorz Kos przedstawił pracownikom CENSA wyniki i wnioski wynikające ze sprawowanego w roku szkolnym 2013/2014 nadzoru pedagogicznego. Stanowi to naruszenie przepisu § 22 ww. rozporządzenia MEN. W ramach współpracy CENSA z MKiDN w zakresie opracowywania projektu planu nadzoru pedagogicznego nad CENSA dyrektor placówki nie przedstawił dyrektorowi DEK projektu planu nadzoru pedagogicznego MKiDN nad Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych na rok szkolny 2013/2014, w wyniku czego omawiany plan nadzoru pedagogicznego MKiDN nad CENSA do dnia 31 sierpnia 2013 r. nie został ustalony. Powyższe nieprawidłowości wystąpiły wyłącznie w roku 2013/2014, w dniu 19 listopada 2014 r. DEK przekazał Dyrektorowi Centrum Pani Joannie Niewiadomskiej-Kocik ustalony przez DEK plan nadzoru pedagogicznego nad Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych na rok szkolny 2014/2015, a dyrektor CENSA dniu 1 grudnia 2014 r. przekazała dyrektorowi DEK w MKiDN plan nadzoru pedagogicznego w CENSA na rok szkolny 2014/2015. W związku powyższym wydanie zaleceń w sprawie prawidłowego realizowania zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego w placówce, jak i nad placówką, stało się bezprzedmiotowe.

5) Powierzanie zadań doradcy metodycznego

Na podstawie analizy wybranych dokumentów załączonych do decyzji MKiDN w sprawie powierzenia nauczycielom szkół artystycznych zadania doradcy metodycznego na okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2016 r. stwierdza się prawidłowość przeprowadzenia w CENSA procedury określonej w § 23 ust. 1 - 3 rozporządzenia MEN w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli. W pierwszym etapie powierzania przez MKiDN nauczycielom zadań doradcy metodycznego zadania te zostały powierzone dyrektorom lub wicedyrektorom szkół pilotażowych (31 osobom) w celu wspierania przez te osoby wprowadzania zmian w

¹³ (Dz. U. z 2009 r. Nr 168, poz. 1324 z późn. zm.)

szkolach artystycznych. Żadnej osobie powierzenia zadań doradcy nie cofnięto, natomiast dwie osoby z funkcji doradcy metodycznego zrezygnowały.

6) Prowadzenie przez placówkę nadzoru pedagogicznego nad realizacją zadań przez nauczycieli - doradców metodycznych

Nadzór organizacyjny nad realizacją zadań przez nauczycieli - doradców metodycznych z ramienia CENSA sprawuje Pani _____, pełniąca zadania krajowego koordynatora ds. doradztwa metodycznego.

Z opracowanego przez koordynatora sprawozdania z pracy doradców metodycznych za okres od 01.01.2014 r. do 30.06.2014 r. wynika, że nadzór CENSA nad realizacją przez doradców zadań prowadzony był poprzez analizę opracowanych przez nich planów pracy na okres od 01.01.2014 r. do 30.06.2014 r. oraz sprawozdań z realizacji tych planów.

7) Doskonalenie zawodowe nauczycieli konsultantów, jako zadanie nieobligatoryjne w statucie placówki

Ustalono, że w planach pracy CENSA nie zostały wyznaczone zadania w przedmiocie prowadzenia szkoleń dla nauczycieli - konsultantów.

B. Gospodarka finansowa jednostki w okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2014 r.

Przepisy wewnętrzne

Kontroli poddano następujące przepisy wewnętrzne:

- 1) Regulamin organizacyjny – wprowadzony Zarządzeniem nr 6/2010 Dyrektora Centrum z dnia 16 marca 2010 r., zmieniony Zarządzeniem nr 5/2013 Dyrektora Centrum z dnia 9 sierpnia 2013 r.,
- 2) Zasady (polityka) rachunkowości – wprowadzona Zarządzeniem nr 4/2011 Dyrektora Centrum z dnia 20 kwietnia 2011 r. (obowiązująca do dnia 30 czerwca 2013 r.) oraz Zarządzeniem nr 3/2013 Dyrektora Centrum z dnia 1 lipca 2013 r.
- 3) Zasady zatrudniania i wynagradzania specjalistów Centrum – wprowadzone Zarządzeniem nr 11/2011 z dnia 22 grudnia 2011 r.
- 4) Instrukcja inwentaryzacyjna – wprowadzona Zarządzeniem nr 8/2013 Dyrektora z dnia 22 października 2013 r.,
- 5) Procedura obiegu dokumentów księgowych (faktur VAT, rachunków, delegacji, zwrotów kosztów podróży oraz zaliczek) – wprowadzona Zarządzeniem nr 4/2012 Dyrektora Centrum z dnia 5 lipca 2012 r. (obowiązująca do dnia 2 lipca 2013 r.),
- 6) Instrukcja obiegu i kontroli dowodów księgowych w Centrum – wprowadzona Zarządzeniem nr 4/2013 Dyrektora Centrum z dnia 3 lipca 2013 r.,
- 7) Procedura postępowania przy udzieleniu zamówień, których wartość w złotych nie przekracza równowartości kwoty 14.000 euro – wprowadzona Zarządzeniem nr 12/2011 Dyrektora Centrum z dnia 22 grudnia 2011 r.,
- 8) Instrukcja kancelaryjna – wprowadzona Zarządzeniem nr 3/2010 Dyrektora Centrum z dnia 4 stycznia 2010 r.,
- 9) Regulamin telepracy – wprowadzony Zarządzeniem nr 3/2014 Dyrektora Centrum z dnia 28 maja 2014 r.
- 10) Zasady kontroli zarządczej – wprowadzone Zarządzeniem nr 7/2010 Dyrektora Centrum z dnia 4 września 2010 r. ze zmianami wynikającymi z Zarządzeń Dyrektora Centrum: nr 3/2011 z dnia 25 marca 2011 r. oraz nr 7/2012 z dnia 19 grudnia 2012 r.

Zgodnie z § 7 ust. 6 Statutu organizację wewnętrzną CENSA, w tym zakres kompetencji wicedyrektora i pracowników zajmujących stanowiska kierownicze i samodzielne określa Dyrektor Centrum w Regulaminie organizacyjnym. Stwierdzono, że Regulamin organizacyjny CENSA nie reguluje powyższych kwestii,

nie wskazuje również *expressis verbis*, które stanowiska zaliczane są do stanowisk kierowniczych, a które do samodzielnych¹⁴. Schemat organizacyjny, stanowiący załącznik do ww. Regulaminu jest niespójny z zapisami Regulaminu i nie odzwierciedla rzeczywistej struktury organizacyjnej CENSA. Przykładem tego są stanowiska koordynatorów: doskonalenia, multimedialnych i makroregionalnych, które zostały przewidziane w schemacie organizacyjnym, natomiast z zapisów Regulaminu nie wynika, czy należy je zaliczyć do stanowisk kierowniczych czy samodzielnych, nie wskazano również zakresu ich kompetencji. Mając na względzie zapisy § 7 ust. 3 Statutu niewystarczające jest określanie przez Dyrektora zakresu kompetencji dla ww. pracowników w opisie stanowisk pracy, na co wskazywał w wyjaśnieniach Dyrektor Centrum¹⁵. Ustalono, że w badanym okresie CENSA zatrudniała czterech koordynatorów makroregionalnych, co nie znajdowało odzwierciedlenia w schemacie organizacyjnym. W schemacie brak jest stanowiska krajowego koordynatora doradców metodycznych, funkcjonującego w strukturze organizacyjnej Centrum od dnia 1 grudnia 2013 r. Ponadto, zgodnie z § 6 ust. 4 pkt 4 Regulaminu samodzielne stanowisko sekretarza administracyjnego Centrum podlega bezpośrednio Dyrektorowi, tymczasem z schematu wynika, że dyrektorowi Centrum podlega tylko wicedyrektor, któremu z kolei podlegają wszystkie komórki organizacyjne.

Stwierdzono również, w § 1 ust. 2 pkt 3 Regulaminu organizacyjnego oraz w zarządzeniu z dnia 9 sierpnia 2013 r. wprowadzającym ww. Regulamin nie powołano się na ostatnią zmianę Statutu z dnia 1 lipca 2013 r.

Obowiązujący w Centrum Regulamin pracy zawiera nieaktualne zapisy dotyczące udzielania zaległych urlopów wypoczynkowych (§ 25 ust. 3).

Kontrola zarządcza

Zasady kontroli zarządczej w CENSA zostały wprowadzone Zarządzeniem nr 7/2010 Dyrektora Centrum z dnia 4 września 2010 r., zmienionym przez Zarządzenia: nr 3/2011 z dnia 25 marca 2011 r. i nr 7/2012 z dnia 19 grudnia 2012 r. Stwierdzono, że oświadczenie Dyrektora Centrum o stanie kontroli zarządczej za 2013 r. zostało przekazane do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 28 marca 2014 r. W okazanej dokumentacji znajdują się oświadczenia częściowe o stanie kontroli zarządczej za 2013 r. złożone przez poszczególnych pracowników. Z ww. dokumentacji oraz z wyjaśnień Dyrektora¹⁶ nie wynika, którzy pracownicy zostali wyznaczeni do złożenia przedmiotowych oświadczeń, tymczasem zgodnie z § 10 ust. 3 Zasad kontroli zarządczej powinny być one złożone przez wyznaczonych przez Dyrektora pracowników. Ponadto ustalono, że kwestionariusz samooceny kontroli zarządczej za 2013 r. w formie elektronicznej został złożony do MKiDN w dniu 20 stycznia 2014 r. Z dokumentacji wynika, że CENSA sporządziła plany działalności jednostki na 2013 i 2014 r. uwzględniające cele jednostki, zidentyfikowane obszary ryzyka oraz zasady zarządzania ryzykiem i opracowała raport z samooceny kontroli zarządczej za 2013 r.

I. Dotacje na wydatki bieżące i majątkowe

Plany finansowe i ich wykonanie

Plan wydatków na 2013 r. przewidywał kwotę 3.438.300 zł, w tym: wydatki bieżące 3.294.985 zł, świadczenia na rzecz osób fizycznych 7.315 zł i wydatki majątkowe 136.000 zł. Najwyższe wydatki zostały zaplanowane na:

- zakupy towarów i usług – 1.567.082 zł, w tym m.in.: zakup usług pozostałych (§ 4300) – 533.890 zł, zakup materiałów i wyposażenia (§ 4210) – 406.781 zł, zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek (§ 4240) – 270.367 zł, opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe (§ 4400) – 250.458 zł,
- wynagrodzenia – 1.433.500 zł, w tym m.in.: wynagrodzenia osobowe pracowników (§ 4010) - 854.885 zł, wynagrodzenia bezosobowe (§ 4170) – 520.000 zł i dodatkowo wynagrodzenie roczne (§ 4040) – 58.615 zł,

¹⁴ Regulamin organizacyjny w § 6 ust. 4 pkt 4 określa jako stanowisko samodzielne jedynie stanowisko sekretarza administracyjnego CENSA

¹⁵ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora CENSA z dnia 12.01.2015 r.

¹⁶ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora CENSA z dnia 18.12.2014 r.

- pochodne od wynagrodzeń - 192.586 zł, w tym: składki na ubezpieczenia społeczne (§ 4110) – 172.274 zł i składki na Fundusz Pracy (§ 4120) – 20.312 zł.

W 2013 r. Centrum otrzymało środki dotacji na wydatki bieżące oraz na wydatki majątkowe w łącznej wysokości 3.438.234,71 zł, natomiast w I połowie 2014 r. 1.637.499,85 zł, co jest zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych za ww. okresy.

CENSA sporządziła roczne sprawozdanie Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres od początku roku do dnia 31.12.2013 r. w dniu 31.01.2014 r. (data wpływu do MKiDN – 3.02.2014 r.). W powyższym sprawozdaniu we wszystkich paragrafach klasyfikacji budżetowej wykazano wykonanie wydatków w niemal 100% w stosunku do planu po zmianach na 2013 rok. W żadnym z paragrafów nie przekroczono zaplanowanych wydatków. Wydatki Centrum w 2013 r. zamknęły się kwotą ogółem 3.438.234,71 zł. Najwyższy udział procentowy w wykonaniu planu wydatków stanowiły wydatki paragrafów: 4010 – 854.884,68 zł (24,86%), 4300 – 533.889,04 zł (15,53%), 4170 – 520.000,00 zł (15,12%), 4210 – 406.781,00 zł (11,83%). Dane wykazane w ww. sprawozdaniu zgodne są z ewidencją księgową wydatków według paragrafów klasyfikacji budżetowej za okres od 1.01.2013 r. do 31.12.2013 r.

Plan wydatków na I półrocze 2014 r. przewidywał kwotę 3.372.000 zł, w tym wydatki bieżące 3.288.000 zł, świadczenia na rzecz osób fizycznych 14.000 zł i wydatki majątkowe 70.000 zł. Najwyższe wydatki zostały zaplanowane na:

- zakupy towarów i usług – 1.492.000 zł, w tym m.in.: zakup usług pozostałych (§ 4300) – 744.000 zł, opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe (§ 4400) – 291.000 zł, zakup materiałów i wyposażenia (§ 4210) – 271.000 zł, zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek (§ 4240) – 60.000 zł,
- Wynagrodzenia pracowników – 1 433 000 zł, w tym m.in.: wynagrodzenia osobowe pracowników (§ 4010) - 857.843 zł, wynagrodzenia bezosobowe (§ 4170) – 520.000 zł i dodatkowe wynagrodzenie roczne (§ 4040) - 55.157 zł;
- pochodne od wynagrodzeń – 196 000 zł , w tym: składki na ubezpieczenia społeczne (§ 4110) – 172.000 zł i składki na Fundusz Pracy (§ 4120) – 24.000 zł.

CENSA sporządziła sprawozdanie Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres od początku roku do dnia 30.06.2014 r. i przekazała do MKiDN w systemie TREZOR w wymaganym terminie. Z ww. sprawozdania wynika, że wydatki Centrum do dnia 30.06.2014 r. wyniosły 1.632.499,85 zł, tj. plan wydatków na 2014 r. wykonano w 48,41%. W żadnym z paragrafów nie przekroczono zaplanowanych wydatków. Najwyższy udział procentowy w wykonaniu planu wydatków stanowiły wydatki paragrafów: 4010 – 393.686,20 zł (24,12%), 4300 – 386.605,27 zł (23,68%), 4170 – 208.610,00 zł (12,78%). Dane wykazane w ww. sprawozdaniu zgodne są z ewidencją księgową wydatków według paragrafów klasyfikacji budżetowej za okres od 1.01.2014 r. do 30.06.2014 r.

Dochody budżetowe

W badanym okresie Centrum uzyskało i odprowadziło do budżetu dochody budżetowe w wysokości: w 2013 r. 4.032,91 zł i I połowie 2014 r. 5.519,21 zł. Powyższe dane zgodne są z danymi wykazanymi w sprawozdaniach Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za ww. okresy.

Sprawozdanie finansowe za 2013 r.

Sprawozdanie finansowe CENSA za 2013 r. z dnia 19 marca 2014 r. składa się z: bilansu, zestawienia zmian w funduszu jednostki oraz rachunku zysków i strat jednostki (w wariantcie porównawczym), sporządzonych na dzień 31 grudnia 2013 r. W 2013 r. Centrum poniosło stratę w wysokości 3.339.923,69 zł.

Stan rachunków bankowych

Ustalono, że Centrum posiada 5 rachunków bankowych, w tym rachunek: wydatków budżetowych, dochodów budżetowych, do obsługi programu Ministra KiDN oraz Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS). Na dzień 31 grudnia 2013 r. tylko rachunek ZFŚS wykazywał saldo w kwocie 13.143,22 zł.

Na dzień 30 czerwca 2014 r. rachunki bankowe wykazywały następujące salda: rachunek wydatków – 5.000,00 zł, rachunek ZFŚS – 24.515,12 zł oraz rachunek do obsługi programu Ministra KiDN – 76.238,17 zł.

Zatrudnienie

W okresie 2013 – I połowa 2014 r. CENSA zatrudniała odpowiednio: 23 pracowników (6 - pełny etat i 17 na część etatu) oraz 22 pracowników (6 pełny etat i 16 na część etatu). Pan Mariusz Tokarski zajmujący stanowisko wicedyrektora Centrum od 1 maja 2013 r. przebywa na urlopie bezpłatnym.

Wynagrodzenia osobowe i bezosobowe

Wynagrodzenia osobowe w CENSA wynosiły: w 2013 r. - 854.884,68 zł, w I połowie 2014 r. - 393.686,20 zł.

Kontrolę poddano prawidłowość przyznawania i wypłaty wynagrodzeń zasadniczych wraz z dodatkami i nagrodami dla 13 pracowników Centrum, tj. 7 nauczycieli i 6 pracowników administracyjnych w okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2014 r., w tym w 2013 r. na kwotę 526.583,90 zł i I połowie 2014 r. na kwotę 269.942,06 zł, co stanowiło odpowiednio 61,60% i 68,57% ogółu poniesionych z tego tytułu wydatków.

Ustalono, że Centrum nie posiada wewnętrznych regulacji określających zasady i wysokość przyznawania dodatków funkcyjnych i motywacyjnych dla nauczycieli oraz nagród przyznawanych przez Dyrektora nauczycielom oraz pracownikom administracyjnym.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w CENSA zatrudniono 2 pracowników na stanowiskach sekretarza administracyjnego oraz sekretarza szkoleń, tymczasem ww. stanowiska nie zostały przewidziane w załączniku nr 2 lit B (Pracownicy placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym i komisji egzaminacyjnych) do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz w niektórych innych jednostkach organizacyjnych¹⁷, w związku z powyższym brak podstawy do zatrudnienia na ww. stanowiskach. Powyższe rozporządzenie określa wymagane kwalifikacje do zatrudnienia na danym stanowisku, jak również kategorie zaszeregowania, na podstawie których ustalana jest stawka wynagrodzenia. Opisana sytuacja uniemożliwia weryfikację prawidłowości przyznania wynagrodzenia dla ww. pracowników. Uzyskane od Dyrektora Centrum wyjaśnienia¹⁸ nie wskazują powodów ujęcia ww. stanowisk w strukturze organizacyjnej oraz podstawy ustalania wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków funkcyjnych. Ponadto w strukturze organizacyjnej Centrum przewidziane zostało stanowisko kierownika administracyjno-gospodarczego, tymczasem zgodnie z cytowanym powyżej rozporządzeniem powinno to być stanowisko kierownika wydziału ekonomiczno-administracyjnego. Pracownikowi zatrudnionemu na ww. stanowisku przyznano także nieprawidłową kategorię zaszeregowania, tj. XV, zamiast kategorii pomiędzy XVI a XVIII.

¹⁷ (Dz. U. 2008 nr 82 poz. 493 z późn. zm.)

¹⁸ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora CENSA z dnia 12.01.2015 r.

Ustalono, że nauczycielom zatrudnionym na stanowiskach: Koordynatorów makroregionalnych (4 nauczycieli), Koordynatora ds. multimediiów, Koordynatora doskonalenia oraz Krajowego Koordynatora doradców metodycznych przyznano i wypłacano dodatki funkcyjne w wysokości od 50 do 90% wynagrodzenia zasadniczego. Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2009 r.¹⁹ nauczycielowi, któremu powierzono stanowisko dyrektora lub wicedyrektora szkoły albo inne stanowisko przewidziane w statucie szkoły przysługuje dodatek funkcyjny do 100% otrzymywanego przez nauczyciela wynagrodzenia zasadniczego. Jak opisano w części *Przepisy wewnętrzne* niniejszego dokumentu obowiązujące w badanym okresie: Statut oraz regulamin organizacyjny nie określają stanowisk kierowniczych oraz samodzielnych. Nie można uznać za zasadne wyjaśnień²⁰, zgodnie z którymi podstawą przyznawania dodatków funkcyjnych było powierzenie przez Dyrektora CENSA stanowisk kierowniczych.

Nauczycielom wypłacane były dodatki motywacyjne, stwierdzono, że w Centrum brak było uregulowań wewnętrznych określających wysokość ww. dodatków. Uzyskano wyjaśnienie²¹, iż (...) *były one ustalane każdorazowo przez Dyrektora CENSA według jego indywidualnej oceny pracy pracownika.*

Ponadto stwierdzono, że zarówno nauczyciele jak i pracownicy administracji otrzymywali nagrody przyznawane przez Dyrektora. Ustalono, że w 2013 r. nauczycielom i pracownikom administracji wypłacono nagrody w łącznej wysokości odpowiednio 31.754,69 zł i 6.160,00 zł. W decyzjach Dyrektora z grudnia 2013 r. o przyznaniu nagród dla pracowników administracji zawarto jedynie informację o wyróżnieniu nagrodą I stopnia bez wskazania jej kwoty. Z uzyskanych wyjaśnień²² wynika, że nazwiska osób oraz wysokość przyznanych im nagród zostały przekazane w formie ustnej specjalście ds. plac przez Dyrektora Centrum, który następnie zatwierdził listę do wypłaty.

Wynagrodzenia bezosobowe w CENSA wynosiły: w 2013 r. - 520.000,00 zł i w I połowie 2014 r. - 208.610,00 zł.

Ustalono, że ww. okresie zawarto: w 2013 r. - 232 umowy cywilnoprawne (175 umów o dzieło i 57 zleceń) oraz w I połowie 2014 r. 127 umów (108 umów o dzieło i 19 zleceń). W ramach kontroli prawidłowości zawierania i rozliczania umów cywilnoprawnych dokonano sprawdzenia 44 umów zawartych i rozliczonych w 2013 r. o wartości 236.588,00 zł oraz 20 umów zawartych i rozliczonych w I połowie 2014 r. o wartości 109.450,00 zł, co stanowiło odpowiednio 45,50% i 52,47% ogółu wydatków poniesionych w ww. okresach. z tytułu umów cywilnoprawnych.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- a) w umowach dotyczących szkoleń nie wskazywano ilości godzin oraz stawki za przepracowaną godzinę, co uniemożliwia dokonanie weryfikacji poprawności ustalenia wysokości wynagrodzenia za zrealizowanie przedmiotu umowy, w szczególności biorąc pod uwagę obowiązujące w Centrum zasady zatrudniania i wynagradzania specjalistów na podstawie umów cywilnoprawnych²³, w których określono widełki stawek godzinowych wynagrodzenia dla wykładowców prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz za przygotowanie materiałów dydaktycznych i prezentacji multimedialnych. Z uzyskanych wyjaśnień²⁴ wynika, że od września 2014 r. w centrum wprowadzono nowe, bardziej szczegółowe wzory umów o dzieło, które zawierają m.in. dane dotyczące liczby godzin danego szkolenia. Do jednej umowy-zlecenia²⁵ nie okazano załącznika, który miał określać zakres zadań,
- b) wydatki związane z nagrywaniem materiału filmowego ze szkoleń, niejednokrotnie przewyższały wydatki związane z wynagrodzeniem wykładowcy oraz przygotowania materiałów dydaktycznych i szkoleniowych na potrzeby danego szkolenia. Przykładem tego są następujące szkolenia:

¹⁹ rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doradczych zastępstw dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez organy administracji rządowej (Dz. U. nr 60 poz. 494)

²⁰ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 12 stycznia 2015 r.

²¹ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 12 stycznia 2015 r.

²² Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 12 stycznia 2015 r.

²³ Zarządzeniu Dyrektora nr 11/2011 z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zasad zatrudniania i wynagradzania specjalistów

²⁴ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 20 stycznia 2015 r.

²⁵ umowa nr 3/UZ/2013 z dnia 2 stycznia 2013 r.

- *Muzyka w mózgu*²⁶ (termin 16 października 2013 r.) – wynagrodzenie wykładowcy - 1.500,00 zł (umowa 128/UD/2013), wydatki związane z nagraniem i montażem materiału – 3.484,00 zł. Z uzyskanych wyjaśnień²⁷ wynika, że szkolenie było nagrywane przez dwóch operatorów (nr 88/UF/2013 – 984,00 zł i nr 163/UD/13 – 1000,00 zł), natomiast montaż materiału dokonany był przez jednego z operatorów (nr 164/UD/13 – 1500,00 zł). Zaznaczyć należy, iż nagrywanie i montaż wykonywane na podstawie umów o dzieło realizowane były na sprzęcie CENSA;
- *Współpraca z rodzicami najmłodszych uczniów szkoły muzycznej*²⁸ (terminy: 6 i 14 listopada 2013 r.) - wynagrodzenie wykładowcy - 1.800,00 zł (umowy: nr 131/UD/2013 i nr 176/UD/2013), wydatki związane z nagraniem i montażem materiału 2.500 zł (umowy: nr 170/UD/13 – 1.000 zł, um. nr 171/UD/13 – 1.500 zł);
- *Muzykowanie zespołowe w szkole muzycznej I stopnia* (termin: 11 maja 2013 r.) wynagrodzenie wykładowcy – 900 zł (umowa nr 65/UD/13), nagranie i montaż materiału filmowego - 1.970 zł (umowa nr 60/UF/2013 i FV 2013/05/04).

c) żaden z rachunków wystawionych na podstawie umów cywilnoprawnych nie zawierał dat wystawienia, tymczasem zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości²⁹, dowody księgowe powinny zawierać m.in. datę dokonania operacji.

Składki ZUS

Kontroli poddano prawidłowość odprowadzania do ZUS składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i FGŚP w I i IV kwartale 2013 r. i I kwartale 2014 r. Łączna wysokość składek przekazanych do ZUS w ww. okresie wynosiła odpowiednio: 230.768,69 zł i 102.170,96 zł. W wyniku kontroli stwierdzono, że Centrum przekazywało składki z ww. tytułów w wysokości zgodnej z kwotami wykazanymi w deklaracjach ZUS P DRA oraz z zachowaniem terminu określonego w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. nr 205. poz. 1585 z późn. zm.), czyli do 5 dnia następnego miesiąca.

II. Środki Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z programu „Edukacja artystyczna”

Zgodnie z umową nr 01716/13/FPK/DEK z dnia 6 maja 2013 r. CENSA uzyskała środki pochodzące z Funduszu Promocji Kultury na realizację zadania *Reforma szkolnictwa artystycznego – wsparcie szkół pilotażowych* w kwocie 180.000,00 zł. Raport końcowy z wykonania ww. zadania został złożony do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 30 stycznia 2014 r. Zgodnie z raportem Centrum w ramach zadania zrealizowało m.in. 27 szkoleń w siedzibach 17 szkół pilotażowych objętych projektem, 2 szkolenia w siedzibie CENSA, kurs e-learningowy, warsztaty dla nauczycieli szkół pilotażowych, ogólnopolską konferencję *Nowoczesne przywództwo-inspiracje* oraz wizyty studyjne. Całkowity koszt zadania zgodnie z raportem wyniósł 233.000,00 zł, w tym kwota 53.000,00 zł pokryta została ze środków własnych. Z raportu końcowego wynika, że przesunięcia wydatków finansowanych ze środków Ministra w poszczególnych pozycjach kosztorysu nie przekroczyły 15%, co było zgodne z zawartą umową.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- 1) rachunki do umów o dzieło nr 145/UD/13 i 144/UD/13 z dnia 22.08.2013 r. (na kwoty 1.000,00 zł i 1.500,00 zł) w zakresie odpowiednio: przygotowania banera na stronę internetową dotyczącego konferencji *Nowoczesne przywództwo-inspiracje* oraz przygotowania plakatu, zaproszenia i rollupów na ww. konferencję zostały zakwalifikowane w raporcie końcowym z wykonania zadania do pkt 4 kosztorysu *Wynagrodzenia obsługi*

²⁶ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 30 stycznia 2015 r.

²⁷ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 27 stycznia 2015 r.

²⁸ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 30 stycznia 2015 r.

²⁹ tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 330

technicznej i organizatorów szkoleń (...) (transmisja, nagrania, nagłośnienie, projekty graficzne, obsługa szatni, obsługa BHP, opieka medyczna, prace porządkowe i organizacyjno-techniczne) zamiast do pozycji 10 kosztorysu obejmującej: *Materiały promocyjne – film, rollupy, plakaty (przygotowanie, druk i zakup)*. Uznane zostały wyjaśnienia³⁰, z których wynika, że efektem końcowym ww. umów były projekty graficzne banera, plakatu, zaproszenia i rollupów na konferencję, jednak w umowach nie zostało to wyraźnie doprecyzowane; kierując się faktyczną istotą przedmiotu umowy, wynagrodzenie z ww. tytułu zostało zakwalifikowane do pkt 4 kosztorysu.

- 2) rachunki do umów o dzieło 146/UD/13 i 147/UD/13 z dnia 22.08.2013 r. (na 1.000,00 zł każdy) zostały zakwalifikowane w rozliczeniu umowy nr 01716/13/FPK/DEK z dnia 6.05.2013 r. do pkt 2 kosztorysu *Wynagrodzenie ekspertów prowadzących szkolenia poza siedzibą CENSA w ośrodkach zamieszcowych i konferencję* zamiast do pkt 4 *Wynagrodzenia obsługi technicznej i organizatorów szkoleń poza siedzibą CENSA podczas szkoleń zamieszcowych i konferencji - transmisja, nagrania (...)*. Uznano wyjaśnienia³¹, zgodnie z którymi ww. umowy dotyczyły przygotowania wystąpień na konferencję na tematy wskazane w ww. umowach; wykonawca umowy był osobą nagrywaną w roli eksperta, stąd jego wynagrodzenie zostało zakwalifikowane do pkt 2 kosztorysu.
- 3) trzy rachunki do umowy-zlecenia nr 3/UZP/13³² dotyczącej koordynacji realizacji projektu szkół pilotażowych, działań kontrolnych i rozliczeniowych na ogólną kwotę 6.000,00 zł oraz rachunek do umowy-zlecenia nr 19/UZP/13³³ dotyczącej kontynuacji rozliczania projektu, rozliczania końcowego projektu i przygotowania raportu końcowego do MKiDN o wartości 2.000,00 zł (wraz z pochodnymi od wynagrodzeń od ww. umów cywilnoprawnych w kwocie 1.564,00 zł) zostały zakwalifikowane w raporcie końcowym z wykonania zadania do pkt 3 kosztorysu *Wynagrodzenie obsługi technicznej i organizatorów szkoleń w siedzibie CENSA i siedzibach szkół pilotażowych*. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Centrum³⁴ umowa nr 3/UZP/13 obejmowała także koordynowanie zadań realizowanego projektu szkół pilotażowych, w tym opracowanie szczegółowego planu rzeczowo-finansowego projektu, zakwalifikowanie planowanych zadań do właściwych punktów kosztorysu kosztów, działania kontrolne i rozliczeniowe projektu oraz prace organizacyjne przy kursie Colorstrings we Włodzimierzowie, natomiast umowa nr 19/UZP/13 była kontynuacją umowy nr 3/UZP/13. Z uwagi na przedmiot obu umów brak uzasadnienia do rozliczenia ww. rachunków w ramach pkt 3 kosztorysu, jak również w pozostałych pozycjach kosztorysu. Ponadto ustalono, że kurs Colorstrings był prowadzony w ośrodku zamieszcowym i z tego względu zakwalifikowanie tego rachunku do pkt 3 kosztorysu również nie znajduje uzasadnienia.
- 4) w dniu 25 października 2013 r. zawarto umowę nr 11/UFP/2013 z firmą _____ na kwotę brutto 4.000,00 zł, dotyczącą napisania poradnika dla rodziców dzieci rozpoczynających naukę w szkołach muzycznych. W łożsamy zakresie zawarto umowę o dzieło nr 28/UDP/2013 z dnia 25 października 2013 r. z innym wykonawcą na kwotę 3.000,00 zł, na podstawie której zobowiązany był on do wykonania umowy osobiście, a wykonanie dzieła miało nastąpić samodzielnie. Okazany *Poradnik dla rodziców dzieci rozpoczynających naukę w szkołach muzycznych* został wykonany przez obu ww. wykonawców. Nie można przyjąć wyjaśnień Dyrektora³⁵, iż koncepcja ww. poradnika zakładała połączenie doświadczeń zawodowych dwóch autorów: (...) nauczyciela z 30-letnim stażem pracy w szkołach muzycznych, specjalizującego się w pracy z dziećmi najmłodszymi i współpracy z rodzicami uczniów, (...) – muzyka, psychologa, psychoterapeuty (...) ponieważ z umów nie wynikało, że prace nad poradnikiem będą prowadzone przez dwóch wykonawców.

³⁰ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 26 stycznia 2015 r.

³¹ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 26 stycznia 2015 r.

³² umowa zawarta z pracownikiem CENSA, zatrudnionym na stanowisku Kierownika administracyjno-gospodarczego

³³ umowa zawarta z pracownikiem CENSA, zatrudnionym na stanowisku Kierownika administracyjno-gospodarczego

³⁴ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 26 stycznia 2015 r.

³⁵ firma założona przez pracownika CENSA zatrudnionego w badanym okresie na stanowisku Koordynatora multimedialnych

³⁶ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 27 stycznia 2015 r.

Ponadto zastrzeżenia natury etycznej budzi fakt zawierania umów z firmą pracownika zatrudnionego na etacie w CENSA.

- 5) 3 rachunki o łącznej wartości 6.600,00 zł (dot. umowy o dzieło nr 42/UD/2013 z dnia 12.02.2013 r.) zakwalifikowano do wkładu własnego w ramach pkt 1 kosztorysu *Wynagrodzenie ekspertów prowadzących szkolenia w siedzibie CENSA oraz szkolenia wyjazdowe w szkołach pilotażowych*. Ww. umowa dotyczyła opracowania ankiety sprawozdawczej, dokonania analizy jakościowej i ilościowej ankiet sprawozdawczych dyrektorów szkół pilotażowych z realizacji pilotażu w pierwszym semestrze roku szkolnego 2012/2013 oraz opracowania wyników analizy oraz sformułowanie wniosków i w związku z powyższym brak uzasadnienia zakwalifikowania rachunków do wskazanego powyżej punktu.
- 6) Centrum zawarło umowę nr 1/ZG/2013 z dnia 4.06.2013 r. dotyczącą organizacji usługi hotelowej i gastronomicznej podczas szkolenia *Warsztaty z metody Colourstrings prof. dr Geza Szilvay'a* w terminie 1-6 lipca 2013 r. Szacunkowa wartość umowy wyniosła 10.350,00 zł. Ustalono, że w raporcie końcowym wykazano tylko faktury VAT z tytułu: wynajmu sali konferencyjnej dużej na kwotę 1900,00 zł³⁷, wyżywienia na kwotę 1900,00 zł³⁸, serwisu kawowego na kwotę 2.220,00 zł³⁹, usługi hotelowej na kwotę 3.100,00 zł⁴⁰. Ustalono, że CENSA nie wykazała w raporcie końcowym kosztów wynajmu sali konferencyjnej małej i pokoju do spraw organizacyjnych, pomimo, iż zostały one poniesione na podstawie faktur VAT: nr FAS/H/93/2013 (1.000,00 zł) i nr FAS/H/2013 (600,00 zł) wystawionych na podstawie powyższej umowy, co potwierdził Dyrektor Centrum w wyjaśnieniach⁴¹. Faktury powyższe powinny być wykazane jako pokryte ze środków własnych w pkt 5 kosztorysu. Faktury VAT nie zostały ujęte w ewidencji księgowej prowadzonej dla programu MKiDN na koncie 901* rozliczenie wydatków pokrytych z wkładu własnego.
- 7) Centrum zawarło umowę nr 1/P-VF/2013 z dnia 24.09.2013 r. dotyczącą usług cateringowych⁴², wynagrodzenie za realizację zamówienia określono na kwotę 32.265,00 zł brutto, płatne w 3 częściach: 5.535,00 zł (serwis kawowy), 16.938,50 zł (catering) i 9.791,50 zł (catering). W raporcie końcowym z wykonania zadania nie wykazano faktury VAT nr FV/520/2013 z dnia 28 września 2013 r. na kwotę 9.791,50 zł, która została opłacona z budżetu Centrum. Ww. faktura powinna zostać wykazana jako sfinansowana ze środków własnych w pkt 8 kosztorysu. Ponadto faktura ta nie została ujęta w ewidencji księgowej prowadzonej dla programu MKiDN na koncie 901* rozliczenie wydatków pokrytych z wkładu własnego.
- 8) faktura VAT nr 2013/03/0020 z dnia 27.03.2013 r. na kwotę 361,27 zł brutto dotycząca usług taxi nie została w pełnej wysokości ujęta w raporcie końcowym w ramach środków własnych (pkt 6 kosztorysu). W toku kontroli nie uzyskano wyjaśnień w zakresie celu korzystania z usług taxi, jak również powodów zaewidencjonowania na koncie 901-006 rozliczenie wydatków pokrytych z wkładu własnego jedynie części wydatków, tj. w kwocie 241,04 zł, zamiast 361,27 zł.
- 9) z raportu końcowego zadania wynika, iż w ramach zadania CENSA wytworzyła poradnik (1 wydrukowany i 1 w wersji elektronicznej). W rozliczeniu ww. zadania wykazano wydatki z tytułu druku i oprawy dwóch opracowanych w latach poprzednich poradników: „Muzyka w mózgu” (FV nr 30/2012/2013 z dnia 18.12.2013 r. na kwotę 2.522,00 zł – pokryta z wkładu własnego) oraz „Sześciolatek w szkole muzycznej” (FV 11/02/13 z 13.02.2013 r. i FV korygująca nr 9/03/13 z 25.03.2013 r. na kwotę 2.478,00 zł – pokryta z wkładu własnego). Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie zadania realizowanego ze środków MKiDN z dnia 28.03.2013 r.⁴³ w ramach zadania miał zostać wydany poradnik w nakładzie 1.600 szt., bez wskazania tytułu poradnika. Kontrolowany nie udzielił odpowiedzi, jaki poradnik miał zostać wydany. W świetle okazanej

³⁷ FAS/H/92/2013 z dnia 6 lipca 2013 r.

³⁸ FAS/H/96/2013 z dnia 6 lipca 2013 r.

³⁹ FAS/H/97/2013 z dnia 6 lipca 2013 r.

⁴⁰ FAS/H/95/2013 z dnia 6 lipca 2013 r.

⁴¹ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 27 stycznia 2015 r.

⁴² Konferencja organizowana przez CENSA w dniach 27-28 września 2013 r. w pomieszczeniach Muzeum Historii Żydów Polskich

⁴³ data złożenia w MKiDN 22.04.2013 r.

dokumentacji nieprzejrzyste są rozliczenia wydatków związanych z opracowaniem i drukiem poradników ze środków programu MKiDN. Ustalono, że w ramach programu wydano ww.dwa poradniki w nakładach po 800 szt., które zostały sfinansowane ze środków własnych (pkt 11 kosztorysu) w kwocie 5.000,00 zł⁴⁴. Podkreślić należy, że w ramach programu ze środków Ministra KiDN sfinansowane zostało opracowanie (bez druku i wydania) *Poradnika dla rodziców dzieci rozpoczynających naukę w szkołach muzycznych* w kwocie 7.000,00 zł.⁴⁵

10) w zawieranych umowach dotyczących montażu materiałów filmowych nie zawsze wskazywano termin realizacji prac, np. umowy nr 15/UF/2013, 53/UF/2013 i 56/UF/2013. W toku kontroli nie wyjaśniono w jaki sposób w tego typu przypadkach dokonywano odbioru prac oraz sprawdzano terminowość ich wykonania. Faktury VAT wystawione na podstawie powyższych umów zostały pokryte z wkładu własnego w ramach pkt 4 kosztorysu.

11) żaden z rachunków wystawionych na podstawie umów cywilnoprawnych nie zawierał dat wystawienia, tymczasem zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości⁴⁶, dowody księgowe powinny zawierać m.in. datę dokonania operacji.

Zgodnie z umową nr 04212/14/FPK/DEK z dnia 27 marca 2014 r. CENSA uzyskała środki pochodzące z Funduszu Promocji Kultury na realizację zadania *Reforma szkolnictwa artystycznego – wsparcie pilotażowych szkół muzycznych II st.* w kwocie 90.000,00 zł. Termin na złożenie raportu końcowego z wykonania ww. zadania upływał w dniu 29 stycznia 2015 r. i nie podlegał on badaniu w ramach niniejszej kontroli.

Ponadto stwierdzono, że CENSA zawarła umowy z Wicedyrektorem przebywającym od dnia 1 maja 2013 r. na urlopie bezpłatnym⁴⁷ w związku z podjęciem zatrudnienia na stanowisku Zastępcy Dyrektora w Departamencie Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej w MKiDN. Wartość umów zawartych w okresie od 1 maja 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. wyniosła 15.200,00 zł brutto⁴⁸. Przedmiotowe umowy obejmowały m.in. napisanie I części poradnika *Nowe ramowe plany nauczania z komentarzem* (umowa nr 196/UD/2013) - poradnik ten nie został wydany; sfinansowane z programu MKiDN szkolenia i warsztaty w zakresie: nowego spojrzenia na nauczanie przedmiotów ogólnomuzycznych (umowa nr 13/UDP/13), zasad muzyki z elementami edycji nut (umowa 4/UDP/14), czy modyfikowania programów nauczania (umowa nr 86/UD/13). Wątpliwości natury etycznej budzi fakt prowadzenia szkoleń czy też napisania poradnika z tematyki wdrażania zmian w szkolnictwie artystycznym, które p.Tokarski ustanawiał osobiście jako wicedyrektor Departamentu Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej MKiDN.

Środki trwałe i inwentaryzacja

W CENSA środki trwałe o wartości początkowej powyżej 3.500,00 zł ewidencjonowane były na koncie 011 *Środki trwałe*, natomiast poniżej tej wartości na koncie 013 *Pozostałe środki trwałe*. W badanym okresie ewidencja sprzętu komputerowego prowadzona była odrębnie dla poszczególnych składników wchodzących w skład zestawu, tzn. oddzielenie ewidencjonowano jednostki centralne, monitory, klawiatury, drukarki - co jest niezgodne z zasadą kompletności środków trwałych określoną w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości. Stosowany w Centrum sposób ewidencji powodował, iż amortyzacja liczona była od wartości początkowej poszczególnych elementów zestawu, zamiast od wartości kompletnego zestawu, a tym samym dokonywanie odpisów amortyzacyjnych odbywało jednorazowo poprzez umorzenie, zamiast drogą systematycznego i planowego rozłożenia wartości

⁴⁴ faktura VAT korygująca nr 9/03/13 z dnia 18 grudnia 2013 r. i nr 30/12/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r.

⁴⁵ umowa o dzieło nr 28/UDP/2013 i umowa nr 11/UFP/2013

⁴⁶ tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 330

⁴⁷ na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. nr 56, poz. 357 z późn. zm.)

⁴⁸ w tym w 2013 r. 5.300,00 zł (5 umów, z czego 2 o wartości 1.700,00 zł sfinansowane z programu Ministra KiDN) oraz w 2014 r. 9.900,00 zł (8 umów, z czego 1 o wartości 900,00 zł sfinansowana z programu Ministra KiDN)

początkowej środka trwałego na ustalony okres amortyzacji. Z uzyskanych wyjaśnień⁴⁹ wynika, że od kwietnia 2013 r. zakupiony sprzęt oddawany jest do używania w sposób zgodny z ww. przepisem.

Ustalono, że w badanym okresie CENSA udostępniała pracownikom i wykonawcom świadczącym usługi na podstawie umów cywilnoprawnych sprzęt (np. kamery, laptopy, projektory, monitory, dyski zewnętrzne itd.). W 2013 roku w CENSA nie obowiązywały regulacje wewnętrzne określające zasady udostępniania sprzętu. Prowadzenie ewidencji powierzonego mienia należało do kierownika administracyjno-gospodarczego. Ze złożonych wyjaśnień⁵⁰ wynika, iż sprzęt dla wykonawców umów cywilnoprawnych był udostępniany nieodpłatnie. Ponadto uzyskano wyjaśnienia⁵¹, że od I półrocza 2014 r. składniki majątku udostępniane są na podstawie umów o odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie, zawieranej pomiędzy dyrektorem CENSA a pracownikiem/współpracownikiem. Zarządzeniem nr 2/2014 Dyrektora CENSA z dn. 28 maja 2014 r. zostały wprowadzone Zasady gospodarowania mieniem w Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych. Po wejściu w życie ww. zarządzenia dotychczasowe formy powierzenia mienia zostały wycofane i zastąpione umowami o odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie.

Na podstawie zarządzenia nr 10 Dyrektora CENSA z dnia 14 listopada 2013 r. przeprowadzono inwentaryzację, którą objęto wszystkie aktywa i pasywa Centrum według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. W terminie od 25 listopada 2013 r. do 14 stycznia 2014 r. został przeprowadzony spis z natury, w wyniku którego nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych. Inwentaryzacja przeprowadzona metodą potwierdzenia sald na dzień 31 grudnia 2013 r. dotyczyła stanu na rachunkach bankowych oraz należności i potwierdziła zgodność sald banków i kontrahentów z saldami wynikającymi z ksiąg rachunkowych. Aktywa i pasywa, które nie zostały objęte inwentaryzacją i potwierdzeniem sald zostały zinwentaryzowane metodą weryfikacji sald, w wyniku której stwierdzono niezgodne z dokumentacją salda kont wartości niematerialnych i prawnych oraz ich umorzenia na kwotę 2.623,40 zł. Stwierdzone różnice zostały wyjaśnione i odpowiednio ujęte w ewidencji księgowej pod datą 31 grudnia 2013 r., co potwierdzają protokoły z inwentaryzacji. Stwierdzono, że w spisie z natury dwukrotnie ujęty został arkusz nr 9 o wartościach 963,40 zł i 201.889,57 zł, natomiast brak arkusza nr 6.

Ponadto stwierdzono, że:

- 1) w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 29 marca 2013 r. w Centrum udzielano zaliczek na cele inne niż podróże służbowe na zasadach określonych w zarządzeniu nr 04/2012 Dyrektora CENSA z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie obiegu dokumentów księgowych w CENSA. Wyjaśniono⁵², że zaliczki udzielane były na wniosek pracownika, po zatwierdzeniu przez Dyrektora CENSA i głównego księgowego. Zaliczki pobierał głównie kierownik administracyjno-gospodarczy na zakupy towarów i usług na potrzeby CENSA. Dwukrotnie udzielono zaliczki pracownikowi na zakup paliwa, pomimo że dotyczyło to wydatków ponoszonych w podróży służbowej. Kwoty udzielonych zaliczek w ww. okresie wynosiły od 200,00 zł do 4.300,00 zł. Powyższe naruszało postanowienia § 15 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dn. 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych⁵³, zgodnie z którym zaliczki mogą być udzielane wyłącznie w zakresie określonym w odrębnych przepisach. Zgodnie z ww. wyjaśnieniami od kwietnia 2013 r. zaliczki udzielane były zgodnie z ww. rozporządzeniem - wyłącznie na pokrycie kosztów podróży służbowych;

⁴⁹ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 30 stycznia 2015 r.

⁵⁰ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 30 stycznia 2015 r. (odpowiedź na pytania z dnia 26 stycznia 2013 r.)

⁵¹ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 30 stycznia 2015 r. (odpowiedź na pytania z dnia 26 stycznia 2013 r.)

⁵² Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 30 stycznia 2015 r.

⁵³ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 30 stycznia 2015 r. (odpowiedź na pytania z dnia 26 stycznia 2013 r.)

⁵⁴ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 30 stycznia 2015 r. (odpowiedź na pytania z dnia 27 stycznia 2013 r.)

⁵⁵ Dz. U. z 2010 r., nr 241, poz. 1616, z późn. zm.

- 2) polecenia wyjazdu służbowego nr 55/2014 z dnia 26.02.2014 r. 67/2014 z dnia 13.03.2014 r. dla Pana Grzegorza Kosa p.o. Dyrektora zostało jednoosobowo podpisane i zatwierdzone do wypłaty przez ww. osobę.

Z wyjaśnień⁵⁴ wynika, że zgodnie ze stosowaną w CENSA praktyką, zarówno Dyrektor, jak i p.o. Dyrektora, podpisywali swoje polecenia wyjazdu służbowego. Ponadto, jedyną osobą uprawnioną w CENSA do zatwierdzania wydatków do zapłaty, w tym również wydatków stanowiących zwrot kosztów podróży służbowych jest Dyrektor placówki.

Zamówienia publiczne

Centrum w badanym okresie przeprowadziło dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie ustawy *Prawo zamówień publicznych*⁵⁵, tj.:

- a) postępowanie prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego na zakup i dostawę sprzętu komputerowego, multimedialnego oraz oprogramowania o wartości szacunkowej 476.613,82 zł (wartość zawartych umów 447.750,75 zł brutto),
- b) postępowanie w trybie zamówienia z wolnej ręki w zakresie przygotowania i poprowadzenia autorskich szkoleń dla nauczycieli o wartości szacunkowej 5.100,00 zł (wartość zawartych umów 4.300,00 zł brutto)

W wyniku kontroli ww. postępowań stwierdzono, że:

- 1) w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na zakup i dostawę sprzętu komputerowego (...) Zamawiający nie dochował należytej staranności przy badaniu ofert Wykonawców. W ofercie złożonej w części IV, tj. firmy _____ sp. z o. o. Wykonawca w sposób nieprawidłowy wypełnił formularz cenowy, (zawierający wyspecyfikowane zestawienie) w kolumnie nr 7 – Wykonawca podał błędną wartość podatku VAT. Podana wartość wskazuje, że Wykonawca podał kwotę brutto w stosunku do wskazanej ceny jednostkowej netto, a nie w stosunku do ceny netto za wskazaną ilość (7 szt.). Biorąc pod uwagę przygotowany przez Zamawiającego wzór formularza cenowego, należy przyjąć, że w kolumnie nr 7 Wykonawca powinien podać samą wartość podatku VAT, i to nie od ceny jednostkowej netto, a od wartości zamówienia netto wyszczególnionych pozycji. Potwierdzeniem tego, jest dyspozycja znajdująca się w kolumnie nr 8, wskazująca, że wartość brutto ma być sumą wartości z kolumn nr 6 i 7.

Powyższa niezgodność powinna być zakwalifikowana przez Zamawiającego jako omyłka, możliwa do poprawienia w trybie art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Charakter omyłki można zakwalifikować jako mało istotną, wynikającą z przeoczenia lub niedopatrzeń, a jej poprawienie było możliwe poprzez samodzielną czynność Zamawiającego niepowodującą w konsekwencji istotnych zmian w treści oferty (Wyrok KIO z dnia 29 stycznia 2014 r. KIO 64/14).

O ile omyłka dotyczyła kolumny odnoszącej się do wartości podatku VAT, brak jest podstaw do uznania, że Wykonawca zastosował błędną stawkę. W odniesieniu do wskazanej w kolumnie nr 6 wartości netto i wskazanej w kolumnie nr 8 wartości brutto, należy przyjąć, iż Wykonawca przy obliczeniu ceny zastosował prawidłową stawkę podatku VAT w wysokości 23%.

W tym miejscu należy podkreślić, że obowiązek weryfikacji stawki podatku od towarów i usług wynika wprost z art. 87 ust. 2 pkt 3 i art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp. Zamawiający badając oferty ma obowiązek badać wysokość stawki VAT aby oferty złożone w postępowaniu mogły być porównywalne, m.in. ceny ofertowe muszą być obliczone z zastosowaniem tych samych reguł, w tym z zastosowaniem tych samych stawek VAT, które są istotnym elementem kalkulacji ceny oferty. Obowiązek badania zastosowanej stawki VAT, jest również konsekwencją bezwzględnego stosowania zasady równego traktowania wykonawców ustanowionej w art. 7 ust. 1 ustawy Pzp (Wyrok KIO z dnia 30 kwietnia 2013 r. KIO 880/13).

W przedmiotowym formularzu cenowym, można uznać za bezsporne, że Wykonawca omyłkowo wypełnił

⁵⁴ Wyjaśnienia Pani Joanny Niewiadomskiej-Kocik Dyrektora Centrum z dnia 30 stycznia 2015 r. (odpowiedź na pytania z dnia 27 stycznia 2013 r.)

⁵⁵ tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 907 z późn. zm.

kolumnę numer 7, a nie kolumnę nr 8, która powinna wskazywać wartość będącą sumą kolumn nr 6 i 7. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby w konsekwencji do wyliczenia innej, niż wskazana przez Wykonawcę, wartości końcowej całego zamówienia.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na złożone przez Wykonawcę, tj. KOMPUTRONIK S.A. oświadczenie od odstąpieniu od umowy, przekazane pismem z dnia 13.11.2014 r. Oferta złożona przez Wykonawcę była opatrzona podpisem p.

– którego umocowanie wynikało z dołączonego do oferty pełnomocnictwa. W przedmiotowym odpisie brak jest umocowania do reprezentowania Zamawiającego przez p. /rektora Oddziału, której podpis widnieje na piśmie dotyczącym odstąpienia.

Z uwagi na fakt, że ustawa *Prawo zamówień publicznych* nie określa „procedury” związanej z przedłożeniem oświadczenia o odstąpieniu przez osobę niewskazaną na etapie składania ofert jako umocowaną do reprezentowania Wykonawcy, zastosowanie powinny znaleźć przepisy Kodeksu Cywilnego, zwłaszcza Rozdział II. W przedłożonej do wykonania opinii dokumentacji brak jest dokumentu, z którego wynikałoby takie umocowanie, jak również potwierdzenia wezwania Wykonawcy do złożenia odpowiedniego pełnomocnictwa lub potwierdzenia dokonanego odstąpienia przez osobę umocowaną do reprezentacji.

Biorąc pod uwagę, że oświadczenie woli odzwierciedlające decyzję Wykonawcy, w którego imieniu umowę zawarł rzekomy pełnomocnik - zarówno potwierdzające, jak i odmawiające potwierdzenia tej czynności - może co do zasady zostać złożone w dowolnej formie, w odniesieniu do przedłożonej dokumentacji brak jest możliwości jednoznacznego wskazania, czy takie oświadczenie Zamawiającemu zostało złożone.

Poza opisanymi powyżej uchybieniami nieprawidłowości nie stwierdzono.

Sprawdzeniem objęto wszystkie faktury VAT wystawione przez wykonawców na podstawie 3 zawartych w wyniku niniejszego przetargu umów o łącznej wartości 447.750,75 zł brutto wraz z protokołami odbiorów. Z powyższej kwoty wydatki na kwotę 112.237,50 zł zostały zakwalifikowane do § 6060 *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych*. W wyniku kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

- 2) postępowanie w trybie zamówienia z wolnej ręki zostało wszczęte z uwagi na możliwość przekroczenia progu 14.000 euro w związku z zawarciem 17 umów cywilnoprawnych na kwotę 55.600,00 zł brutto z jednym z wykładowców szkoleń. Zgodnie z protokołem z negocjacji z dnia 14 października 2013 r. wykładowca zobowiązany był do przeprowadzenia szkoleń z zakresu zarządzania jednostką i zasobami ludzkimi o wartości: szkolenie e-learnigowe 1.500,00 zł oraz szkolenie bezpośrednio 900,00 zł. Z protokołu postępowania (druk ZP-WR) wynika, że umowa w sprawie zamówienia publicznego została zawarta w dniu 14 października 2013 r. Ustalono, że z wykonawcą zawarto 3 umowy o wartości 3.400,00 zł odrębnie dla każdego szkolenia w dniach: 14 października 2013 r. – dwie umowy (nr 157/UD/13 na kwotę 1.500,00 zł i nr 11/UDP/13 na kwotę 900,00 zł) i 19 listopada 2013 r. – jedną umowę (nr 200/UD/13 o wartości 1.000,00 zł). Z ww. protokołu wynika, że cena wybranej oferty wynosiła 5.100,00 zł, natomiast ostateczna wartość zamówienia zostanie ustalona na podstawie rzeczywistej ilości przeprowadzonych szkoleń pomnożonych przez cenę jednostkową. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało przekazane do Biuletynu Zamówień Publicznych w dniu 12 stycznia 2014 r., czyli 90 dni po podpisaniu umowy. Zgodnie z art. 95 ustawy *Prawo zamówień publicznych* ogłoszenie należy przekazać niezwłocznie po zawarciu umowy.

Sprawdzeniem objęto również prawidłowość poniesienia wydatków zakwalifikowanych do § 6060 *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych* na kwotę 23.762,50 zł w 2013 i w I połowie 2014 r. w kwocie 70.000,00 zł, z tytułu odpowiednio zakupu urządzeń wielofunkcyjnych oraz sprzętu komputerowego. W wyniku kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, wnoszę o:

1. Sporządzenie i przedłożenie do MKiDN sprawozdania z realizacji planu pracy placówki za rok 2013/2014.
2. Przedstawianie w terminie do 31 sierpnia na zebraniu z udziałem nauczycieli i osób niebędących nauczycielami, którzy realizują zadania statutowe placówki zgodnie z przepisem § 22 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.
3. Dokonanie wewnętrznej oceny celowości i skuteczności dotychczas podejmowanych form i sposobów diagnozowania potrzeb szkoleniowych nauczycieli szkół i placówek artystycznych.
4. Podjęcie działań w celu wypracowania nowych sposobów diagnozowania potrzeb szkoleniowych, które umożliwią uzyskanie najpełniejszej, wiarygodnej i rzetelnej informacji o proponowanej oraz realizowanej w placówce ofercie szkoleniowej.
5. Zaktualizowanie i uzupełnienie Regulaminu organizacyjnego pod kątem obowiązującego Statutu i w zakresie kompetencji wicedyrektora oraz pracowników zajmujących stanowiska kierownicze i samodzielne.
6. Dostosowanie schematu organizacyjnego do rzeczywistej struktury organizacyjnej CENSA.
7. Zaktualizowanie zapisów Regulaminu pracy w zakresie udzielania zaległych urlopów wypoczynkowych.
8. Opracowanie i wprowadzenie regulacji wewnętrznych określających zasady i wysokość przyznawania dodatków funkcyjnych i motywacyjnych dla nauczycieli oraz nagród przyznawanych przez Dyrektora nauczycielom i pracownikom administracyjnym.
9. Doprowadzenie do zgodności z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników niebędących nauczycielami (...) ⁵⁶ w zakresie stanowisk: sekretarza administracyjnego, sekretarza szkoleń i kierownika administracyjno-gospodarczego.
10. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej przyznawania nagród dla pracowników w sposób umożliwiający faktyczne stwierdzenie wysokości udzielonych nagród.
11. Precyzyjne określanie w zawieranych umowach cywilnoprawnych wszystkich istotnych elementów, tj. przedmiotu umowy wraz z zadaniami do wykonania, terminu realizacji umowy, odbioru prac, składników mających wpływ na wysokość wynagrodzenia dla wykonawcy/zleceniobiorcy, np.: ilości godzin i stawki za godzinę (przy umowach, w których wynagrodzenie jest uzależnione od ilości przepracowanych godzin).
12. Dołożenie należytej staranności w zakresie planowania wydatków dotyczących przygotowywania materiałów filmowych ze szkoleń oraz opracowywania i wydawania poradników.
13. Przyjmowanie do rozliczenia rachunków do umów cywilnoprawnych zawierających wszystkie niezbędne elementy wynikające z ustawy o rachunkowości (art. 21 ust 1).
14. Zapewnienie rzetelnego rozliczania środków pochodzących z programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w szczególności: dokonywanie wydatków zgodnie z preliminarem kosztów określonym w umowie i kwalifikowanie poniesionych wydatków do właściwych pozycji preliminarza.

---

⁵⁶ Dz. U. nr 82, poz. 493

15. Wprowadzenie uregulowań wewnętrznych określających zasady udostępniania oraz ewidencji wypożyczanego sprzętu będącego własnością CENSA.
16. Udzielanie pracownikom zaliczek wyłącznie na pokrycie kosztów podróży służbowych.
17. Zapewnienie przestrzegania ustawy *Prawo zamówień publicznych*.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zwracam się do Pani o przedstawienie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ww. ustawy od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

MINISTER KULTURY
I DZIEŁNIWA WYPODOWEGO
prof. hab. dr hab. s. n. Omiliana-Omińska

